

การศึกษากับการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์

Education and the Development of Artificial Intelligence

พระมหาวิรุช วิโรจโน (นิลเพ็ชร)

พระครูสุธีวรสาร (อุธ จันทร์ทุม)

พระมหาจिरายูท ปโยโค

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์โยธธ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

Phramaha Wiruth Wirojano (Ninpetch)

Phakrusuthiworasarn (Uath Chantum)

Phramaha Jirayuth Payoko

Mahamakut Buddhist Yasothon Buddhist Collage

Mahamakut Buddhist Kalasin Buddhist Collage

e-mail: Pwiruth.nin@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

ในศตวรรษที่ 21 ปัญญาประดิษฐ์กำลังปฏิวัติภูมิทัศน์การศึกษาอย่างรวดเร็ว AI นำเสนอโอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อนในการปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมิน และการจัดการการศึกษา โดยมีศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และการสอนของเราอย่างสิ้นเชิง ช่วยให้สามารถปรับการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและจุดแข็งของแต่ละบุคคลได้ ระบบ AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อระบุพื้นที่ที่ต้องปรับปรุงและสร้างแผนการเรียนที่ปรับให้เหมาะกับแต่ละบุคคล ด้วยวิธีนี้ AI สามารถช่วยให้ผู้เรียนก้าวหน้าในอัตราของตนเองและบรรลุศักยภาพสูงสุด AI สามารถใช้เพื่อประเมินความรู้และทักษะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น ระบบ AI สามารถให้ข้อเสนอแนะแบบเรียลไทม์และระบุพื้นที่ที่ต้องการการปรับปรุง นอกจากนี้ AI ยังสามารถลดอคติในการประเมินโดยการกำจัดปัจจัยของมนุษย์ออกจากกระบวนการ AI สามารถช่วยในการจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ AI ยังสามารถช่วยลดงานธุรการและปลดปล่อยครูให้มีเวลาสอนมากขึ้น AI สร้างโอกาสใหม่ ๆ สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต แพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ใช้ AI ช่วยให้ผู้เรียนทุกวัยสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ที่หลากหลายได้ทุกที่ทุกเวลา

คำสำคัญ: การพัฒนา, การศึกษา, ปัญญาประดิษฐ์

Abstract

In the 21st century, artificial intelligence is rapidly revolutionizing the educational landscape. AI presents unprecedented opportunities to enhance teaching, assessment, and educational management, with the potential to transform our methods of learning and teaching completely. It allows for personalized learning tailored to the needs and strengths of each individual. AI systems can analyze student data to identify areas for improvement and create customized learning plans. In this way, AI can help learners progress at their own pace and achieve their full potential. AI can be used to assess students' knowledge and skills more efficiently and accurately. AI systems can provide real-time feedback and pinpoint areas needing improvement. Moreover, AI can reduce bias in assessments by removing human factors from the process. AI can help manage education more effectively. Additionally, AI can reduce administrative tasks, freeing up teachers to have more time to teach. AI creates new opportunities for lifelong learning. AI-powered learning platforms enable learners of all ages to access diverse learning content anytime, anywhere.

Keywords: Development, Education, Artificial intelligence

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเองและสังคมในหลายมิติ การได้รับการศึกษาไม่เพียงแต่ทำให้บุคคลมีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิต แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา การศึกษาทำให้บุคคลมีความสามารถในการรับรู้และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ การศึกษายังเป็นการลงทุนที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาศักยภาพส่วนบุคคล ทำให้สามารถสร้างโอกาสในชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งในด้านอาชีพและคุณภาพชีวิต นอกจากการพัฒนาตนเอง การศึกษายังมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคม การศึกษาทำให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของ

ตนเอง และสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมที่ดีขึ้นได้ ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการศึกษาเป็นพื้นฐานในการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศ การศึกษาช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้คนทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมในการพัฒนาตนเองและเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นในระดับโลก การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างสันติภาพและความเข้าใจร่วมกันระหว่างประเทศ การเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และระบบความเชื่อของคนอื่น ๆ ทำให้เกิดความเคารพและการยอมรับซึ่งกันและกัน การศึกษายังมีบทบาทในการแก้ไขปัญหาในระดับโลก เช่น ความยากจน การละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยการสร้างบุคคลที่มีความรู้และมีความรับผิดชอบต่อสังคมโลก การศึกษาจึงไม่เพียงแต่เป็นกุญแจสู่ความสำเร็จส่วนบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างโลกที่ยั่งยืนและมีความยุติธรรม (วรเชษฐ โทอิน, 2556)

อนาคตภาพของการศึกษามีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ยืดหยุ่นและปรับตัวได้มากขึ้นด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอน แพลตฟอร์มออนไลน์ และแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้จะให้นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลและความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ระบบการเรียนรู้ที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) จะช่วยปรับเนื้อหาและวิธีการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละคน ทำให้การศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น การศึกษาจะมีการเน้นที่ทักษะชีวิตและการพัฒนาทักษะที่สำคัญในการทำงานในอนาคตมากยิ่งขึ้น เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน การเรียนการสอนในอนาคตจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะที่ยืดหยุ่นและสามารถปรับตัวได้ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา การคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การฝึกอบรมและการเรียนรู้ตลอดชีวิตจะเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโลกทำให้ต้องมีการปรับปรุงทักษะและความรู้ใหม่ ๆ นอกจากนี้การศึกษาจะมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียนมากขึ้น การศึกษาแบบมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางจะเป็นแนวทางสำคัญ การเรียนรู้ที่ไม่จำกัดอยู่ในห้องเรียนแบบเดิม แต่เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์จริง การทำงานกลุ่ม และโครงการต่าง ๆ จะทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกันและการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของนักเรียนจะได้รับการยอมรับและนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบการเรียนการสอน เพื่อให้การศึกษาเป็นเครื่องมือที่เสริมสร้างความเท่าเทียมและความยั่งยืนในสังคม

วิวัฒนาการศึกษาไทย

การจัดการศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการมาโดยตลอด อาจจะเป็นเพราะมีปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ ปัจจัยภายในเกิดจากความต้องการพัฒนาสังคมให้มีความเจริญและทันสมัย ส่วนปัจจัยภายนอกเกิดจากกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกันทำให้ประเทศไทยต้องปรับตัวให้ทันสมัย เพื่อความอยู่รอดและประเทศได้เกิดการพัฒนาให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทำให้การจัดการศึกษาของไทยมีวิวัฒนาการเรื่อยมา ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยเสริมความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของชาติให้มั่นคงและเจริญก้าวหน้า การจัดการศึกษาของประเทศไทยมีวิวัฒนาการมาตั้งแต่สมัยโบราณเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันด้วยความเชื่อที่ว่าการศึกษาช่วยกำหนดทิศทางของชาติเพื่อพัฒนาคนไทยให้มีความพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ความเป็นมาของการศึกษาไทยมีประวัติที่น่าสนใจแบ่งออกได้ 5 ช่วง (ประไพ เอกอุ่น, 2542) ดังจะได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของการศึกษาไทย ดังนี้

1. การศึกษาของไทยสมัยโบราณ (พ.ศ. 1781-พ.ศ. 2411)

การศึกษาสมัยนี้เป็นการศึกษาแบบสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาแต่เดิม จำเป็นที่คนไทยในสมัยนั้นต้องขวนขวายหาความรู้จากผู้รู้ในชุมชนต่าง ๆ ซึ่งการศึกษาในสมัยนี้มีบ้านและวัดเป็นศูนย์กลางของการศึกษา เช่น บ้านเป็นสถานที่อบรมกล่อมเกลาจิตใจของสมาชิกภายในบ้านโดยมีพ่อและแม่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดอาชีพและอบรมลูก ๆ วัง (ผู้ปกครอง) เป็นสถานที่รวมเอานักปราชญ์สาขาต่าง ๆ มาเป็นขุนนางรับใช้เบื้องพระยุคลบาทโดยเฉพาะงานช่างศิลป์หัตถกรรมเพื่อสร้างพระราชวังและประกอบพระราชพิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ถ่ายทอดความรู้ต่าง ๆ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ส่วนวัด (ผู้นำทางจิตวิญญาณ) เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา พระจะทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนธรรมะแก่พุทธศาสนิกชนโดยเฉพาะผู้ชายไทยมีโอกาสได้ศึกษาธรรมะและบวชเรียนในสังคมไทยจึงนิยมให้ผู้ชายบวชเรียนก่อนแต่งงานทำให้มีคุณธรรมและจิตใต้มั่นคงสามารถครองเรือนได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ผู้ที่มาบวชเรียนมาสวดหาความรู้ธรรมะในวัดแล้วยังสามารถแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ในด้านศิลปวิทยาการต่าง ๆ ที่เคยได้อบรมจากครอบครัวมา สถาบันทั้งสามนี้ล้วนแต่มีบทบาทในการศึกษาอบรมสำหรับคนไทยในสมัยนั้นในการถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง นอกจากนี้ในชุมชนต่าง ๆ ก็มีภูมิปัญญามากมายซึ่งมีปราชญ์แต่ละสาขาวิชา เช่น ด้านการก่อสร้าง หัตถกรรม ศิลปกรรม ประติมากรรมและแพทย์แผนโบราณ เป็นต้น (วราภรณ์ กองชนะ, 2556)

ส่วนพระมหากษัตริย์ (ผู้ปกครอง) ในสมัยนี้มีพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาในสมัยนั้นและมีอิทธิพลต่อมา กล่าวคือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราชและพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระเจ้าลิไท) ซึ่งพระราชกรณียะกิจที่สำคัญ เช่น การประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นครั้งแรก โดยทรงดัดแปลงมาจากตัวหนังสือขอมและมอญอันเป็นรากฐานด้านอักษรศาสตร์ จนนำมาสู่การพัฒนาปรับปรุงเป็นอักษรไทยในปัจจุบัน ศิลาจารึกหลักที่ 1 จึงเป็นศิลาจารึกที่จารึกเป็นอักษรไทยให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของสุโขทัยในด้านประวัติศาสตร์ ส่วนการบำรุงพุทธศาสนาในรัชกาลพระมหาธรรมราชาที่ 1 (พระเจ้าลิไท) ทำให้พระพุทธศาสนาเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยนี้ด้วยเหตุผลที่ว่าพระองค์ทรงสละราชย์สมบัติออกบวชเป็นพระภิกษุชั้วระยะหนึ่งนับเป็นแบบอย่างของการบวชเรียนในสมัยต่อมา การที่พระองค์ทรงจัดระเบียบการปกครองคณะสงฆ์โดยกำหนดให้การปกครองสงฆ์ออกเป็นสองคณะ กล่าวคือคณะอรัญวาสีและคณะคามวาสี และการที่พระองค์ทรงพระนิพนธ์หนังสือไตรภูมิพระร่วงซึ่งเป็นหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นการสอนศีลธรรมให้ราษฎรประพฤติแต่สิ่งที่ดีงามละเว้นความชั่วผู้ประพฤติดีจะได้ขึ้นสวรรค์ผู้ประพฤติชั่วจะต้องตกนรก ซึ่งพระองค์ทรงบรรยายไว้อันน่าสะพรึงกลัวนับเป็นวรรณคดีร้อยแก้วที่มีความสำคัญที่สุดในสมัยสุโขทัย โดยกล่าวถึงโลกมนุษย์สวรรค์และนรกเป็นวรรณคดีที่ได้รับความนิยมกล่าวอ้างถึงในวรรณกรรมต่าง ๆ และเป็นวรรณคดีที่มีความสำคัญต่อคำสอนในพุทธศาสนาจนถึงปัจจุบันนี้ (วรารณ กงชนะ, 2556)

2. การศึกษาในสมัยสุโขทัย (พ.ศ. 1781 พ.ศ. 1921)

รูปแบบการจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือฝ่ายอาณาจักรแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่หนึ่งเป็นการจัดการศึกษาสำหรับผู้ชายที่เป็นทหาร เช่น มวย กระบี่ กระบองและอาวุธต่าง ๆ ตำราพิชัยยุทธ์ซึ่งเป็นวิชาชั้นสูงของผู้ที่จะเป็นแม่ทัพ นายกอง และส่วนที่สอง พลเรือนเป็นการจัดการศึกษาให้แก่พลเรือนผู้ชายเรียนคัมภีร์ไตรเวท โหราศาสตร์ เวชกรรม ฯลฯ ส่วนพลเรือนผู้หญิงให้เรียนวิชาช่างสตรี การปัก การย้อม การเย็บ การถักทอ นอกจากนั้นมีการอบรมบ่มนิสัยกิริยามารยาท การทำอาหารการกินเพื่อเตรียมตัวเป็นแม่บ้านแม่เรือนที่ดีต่อไป ฝ่ายศาสนาจักร ศึกษาเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและศิลปศาสตร์ สมัยนี้พ่อขุนรามคำแหงได้นำช่างชาวจีนเข้ามาเผยแพร่การทำถ้วยชามสังคโลกให้แก่คนไทยและหลังจากที่ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยแล้วงานด้านอักษรศาสตร์เจริญขึ้น มีการสอนภาษาไทยในพระบรมมหาราชวัง มีวรรณคดี ที่สำคัญ คือหนังสือไตรภูมิพระร่วง และตำรับทำวศรีจุฬาลักษณ์ (พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, 2559)

3. การศึกษาในสมัยกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 1893-พ.ศ. 2310)

กรุงศรีอยุธยาซึ่งเป็นราชธานีอันยาวนาน 417 ปี ซึ่งมีความเจริญทั้งทางด้าน การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนับเกิดจากมีชนชาติต่าง ๆ ในเอเชีย และชาติตะวันตกได้เริ่มเข้ามาติดต่อกับค้าขาย เช่น ชาติโปรตุเกสเข้ามาเป็นชาติแรกและมีชน ชาติอื่น ๆ ติดตามมา เช่น ฮอลันดา ฝรั่งเศส อังกฤษ เป็นต้น มีผลให้การศึกษาไทยมีความ เจริญขึ้น โดยเฉพาะในรัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททองและสมเด็จพระนารายณ์มหาราช รูปแบบการจัดการศึกษา มีดังนี้ (1) การศึกษาวิชาสามัญ เน้นการอ่าน เขียน เรียนเลขอัน เป็นวิชาพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาอาชีพของคนไทย พระโหราธิบดีได้แต่งแบบเรียน ภาษาไทยชื่อ “จินตามณี” ถวายสมเด็จพระนารายณ์มหาราชซึ่งใช้เป็นแบบเรียนสืบมาเป็น เวลานาน (2) การศึกษาทางด้านศาสนา วัดยังมีบทบาทมาก ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว บรมโกศ พระองค์ทรงส่งเสริมพุทธศาสนาโดยทรงวางกฎเกณฑ์ไว้ว่าประชาชนคนใดไม่เคย บวชเรียนเขียนอ่านมาก่อน จะไม่ทรงแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการและในสมัยสมเด็จพระ นารายณ์มหาราชเป็นต้นมามีนักสอนศาสนาหรือมิชชันนารี ได้จัดตั้งโรงเรียนสอนหนังสือ และวิชาอื่น ๆ ขึ้น เรียกว่า “โรงเรียนสามเณร” เพื่อชักจูงให้ชาวไทยหันไปนับถือศาสนา คริสต์ (3) การศึกษาทางด้านภาษาศาสตร์และวรรณคดี ปรากฏว่ามีการสอนทั้งภาษาไทย บาลี สันสกฤต ฝรั่งเศส เขมร พม่า มอญ และภาษาจีน ในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราชมีวรรณคดีหลายเล่ม เช่น เสือโคคำฉันท์ สมุทรโฆษคำฉันท์ อนิรุทธ์คำฉันท์ และ กำสรวลศรีปราชญ์ เป็นต้น (4) การศึกษาของผู้หญิง มีการเรียนวิชาชีพ การเรือนการครัว ทอผ้า ตลอดจนกิริยามารยาทเพื่อป้องกันไม่ให้เขียนเพลงยาวโต้ตอบกับผู้ชาย แต่ผู้หญิงที่ อยู่ในราชตระกูลเริ่มเรียนภาษาไทยตลอดทั้งการประพันธ์ด้วย ในสมัยนี้โปรตุเกสเป็นชาติ แรกที่นำวิธีการทำขนมหวานที่ใช้ไข่มาเป็นส่วนผสม เช่น ทองหยิบ ฝอยทองมาเผยแพร่จน ขนมเหล่านี้เป็นเอกลักษณ์ขนมหวานของไทยในปัจจุบัน (5) การศึกษาวิชาการด้านทหาร มี การจัดระเบียบการปกครองในแผ่นดิน สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถทรงแยกราชการฝ่าย ทหารและฝ่ายพลเรือนออกจากกัน หัวหน้าฝ่ายทหารเรียกว่า “สมุหกลาโหม” ฝ่ายพลเรือน เรียกว่า “สมุหนายก” ในรัชสมัยพระรามาธิบดีที่ 2 ทรงจัดวางระเบียบทางการทหาร มีการทำบัญชีคือการเกณฑ์คนเข้ารับราชการทหาร ผู้ชายอายุตั้งแต่ 13 ปีขึ้นไปถึง 60 ปี เรียกว่า “ไพร่หลวง” เชื่อว่าต้องมีการศึกษาวิชาการทหาร เป็นการศึกษาด้านพลศึกษา สำหรับผู้ชายฝึกระเบียบวินัยเพื่อฝึกอบรมให้เป็นกำลังสำคัญของชาติ (พิมพ์พรรณ เทพสุ เมธานนท์, 2559)

4. การศึกษาของไทยสมัยปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2412-2475)

การศึกษาของไทยสมัยปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2412-2475) มุ่งให้คนเข้ารับราชการและมีความรู้ทัดเทียมฝรั่งแต่ไม่ใช่ฝรั่ง แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังนี้ (พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์, 2559)

ช่วงที่ 1 การศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

การศึกษาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.5) หลังจากที่พระองค์ได้ครองราชย์แล้วก็ได้ทรงปรับปรุงประเทศให้เจริญรุ่งเรืองในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้าน การปกครอง การศาล การคมนาคมและสาธารณสุข เป็นต้น โดยเฉพาะด้านการศึกษา นั้น พระองค์ได้ทรงตระหนักเพื่อปรับปรุงคนในประเทศให้มีความรู้ความสามารถจะช่วยให้ประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ดังพระราชดำรัสที่ว่า “วิชาหนังสือเป็นวิชาที่น่านับถือและเป็นที่น่าสรรเสริญมาแต่โบราณว่าเป็นวิชาอย่างประเสริฐซึ่งผู้ยิ่งใหญ่ นับแต่พระมหากษัตริย์เป็นต้นมา ตลอดจนราษฎรพลเมืองสมควรและจำเป็นจะต้องรู้ เพราะเป็นวิชาที่อาจทำให้การทั้งปวงสำเร็จในทุกสิ่งทุกอย่าง (ประไพ เอกอุ้น, 2542) การที่พระองค์ทรงเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงได้มีการจัดการศึกษาอย่างมีระเบียบแบบแผน มีโครงการศึกษาชาติมีโรงเรียนเกิดขึ้นในวังและในวัด มีการกำหนดวิชาที่เรียน มีการเรียนการสอนไปและมีทุนเล่าเรียนหลวงให้ไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ

ช่วงที่ 2 การบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเมื่อจำนวนโรงเรียนเพิ่มมากขึ้นจึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก เช่น ปี พ.ศ. 2430 ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง “กรมศึกษาธิการ” โดยโอนโรงเรียนที่สังกัดกรมทหารมหาดเล็กมาทั้งหมดให้ “กรมหมื่นดำรงราชานุภาพ” เป็นผู้บัญชาการอีกตำแหน่งหนึ่ง ปี พ.ศ. 2432 รวมกรมศึกษาธิการเข้าไปอยู่ในบังคับบัญชาของ “กรมธรรมการ” และ ปีพ.ศ. 2435 ประกาศตั้งกระทรวงธรรมการมี “เจ้าพระยาภาสกรวงศ์” (พร บุนนาค) เป็นเสนาบดี มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา การพยาบาล พิพิธภัณฑ์และศาสนา

ช่วงที่ 3 การจัดแบบเรียนหลักสูตรและการสอบไล่

ปี พ.ศ. 2414 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ “พระยาศรีสุนทรโวหาร” (น้อย อจจาริยางกูร) เรียบเรียงแบบเรียนหลวงขึ้น 1 เล่ม ชุดมูลบรรพกิจ เพื่อใช้เป็นบทหลักสูตร วิชาขึ้นต้นปี พ.ศ. 2427 กำหนดหลักสูตรชั้นประโยคหนึ่งโดยอนุโลมตามแบบเรียนหลวง 6 เล่ม นับเป็นปีแรกที่จัดให้มีการสอบไล่วิชาสามัญ และมีการกำหนดหลักสูตรชั้นประโยค

สอง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่เกี่ยวกับวิชาสามัญศึกษาหมายถึงความรู้ต่าง ๆ ที่ต้องการใช้สำหรับเสมียน (clerk) ในราชการพลเรือนตามกระทรวงต่าง ๆ ปี พ.ศ. 2431 กรมศึกษาธิการจัดทำแบบเรียนเร็วใช้แทนแบบเรียนหลวงชุดเดิม ผู้แต่งคือ “พระองค์เจ้าดิศวรกุมาร” (กรมพระยาดำรงราชานุภาพ) 1 ชุด มี 3 เล่มปี พ.ศ. 2433 ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิชา พ.ศ. 2433 มีผลทำให้หลักสูตรภาษาไทยแบ่งออกเป็น 3 ประโยค หลักสูตรภาษาอังกฤษแบ่งออกเป็น 6 ชั้น ปี พ.ศ. 2434 ได้แก้ไขการสอบไล่จากเดิมปีละครั้งเป็นปีละ 2 ครั้งเพื่อไม่ให้นักเรียนเสียเวลานานเกินไป

5. วิวัฒนาการการศึกษา

ปี พ.ศ. 2453 ประกาศตั้งโรงเรียนข้าราชการพลเรือนเพื่อฝึกคนเข้ารับราชการตามกระทรวง ทบวงกรมต่าง ๆ และต่อมาปี พ.ศ. 2459 ได้ประกาศยกฐานะ “โรงเรียนข้าราชการพลเรือน” นี้ขึ้นเป็น “จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” นับเป็นมหาวิทยาลัยแห่งแรกของประเทศไทยปี พ.ศ. 2454 ตั้งกองลูกเสือหรือเสือป่าขึ้นเป็นครั้งแรก โครงการศึกษา พ.ศ. 2456 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2458 โดยมุ่งให้ประชาชนมีความรู้ทางด้านการทำมาหาเลี้ยงชีพตามอัตภาพของตน พยายามที่จะเปลี่ยนค่านิยมของประชาชนไม่ให้มุ่งที่จะเข้ารับราชการอย่างเดียว ปี พ.ศ. 2459 จัดตั้งกองลูกเสือหญิงและอนุภาคโรงเรียนกุลสตรีวังหลังและได้จัดตั้งกองลูกเสือหญิงขึ้น เรียกว่า “เนตรนารี” ปี พ.ศ. 2461 มีการปรับปรุงและขยายโรงเรียนฝึกหัดครูขึ้น โดยโอนกลับมาขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเดิมเป็นแผนกหนึ่งของโรงเรียนข้าราชการพลเรือน ปี พ.ศ. 2461 ประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ และ ปี พ.ศ. 2464 ปรับปรุงโครงการศึกษาชาติ โดยวางโครงการศึกษาขึ้นใหม่เพื่อส่งเสริมให้ทำมาหาเลี้ยงชีพนอกเหนือจากทำราชการ ปี พ.ศ. 2464 ใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาบังคับให้เด็กทุกคนที่มีอายุ 7 ปีบริบูรณ์หรืออย่างช้าปีที่ 8 ให้เรียนอยู่ในโรงเรียนจนถึงอายุ 14 ปีบริบูรณ์หรืออย่างช้าปีที่ 15 โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน และมีการเรียกเก็บเงินศึกษาพลีจากประชาชนคนละ 1- 3 บาทเพื่อนำไปใช้จ่ายในการจัดดำเนินการประถมศึกษา

6. การศึกษาสมัยการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ (พ.ศ. 2475 ปัจจุบัน)

1. นโยบายการจัดการศึกษาของคณะราษฎร

ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 คณะราษฎรซึ่งเป็นกลุ่มบุคคลที่รวมตัวกันเปลี่ยนแปลงการปกครองได้วางเป้าหมายสำคัญหรืออุดมการณ์ของคณะราษฎร

มีปรากฏอยู่ในหลัก 6 ประการ ข้อที่ 6 จะต้องให้การศึกษาอย่างเต็มที่แก่ราษฎรเพราะ คณะราษฎรมีความเห็นว่า การที่จะให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย จำเป็นต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงเมื่อประชาชนมีการศึกษาดีย่อมจะทำให้ประเทศชาติเจริญขึ้นด้วย ดังจะเห็นได้จากคำแถลงนโยบายของรัฐบาลพระยามโนปกรณ์นิติธาดา พ.ศ. 2475 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาเพื่อจะให้พลเมืองได้มีการศึกษาโดยแพร่หลายก็จะต้องอนุโลมตามระเบียบการปกครองที่ให้เข้าลักษณะเกี่ยวกับแผนเศรษฐกิจแห่งชาติหลักสูตรของโรงเรียนและมหาวิทยาลัยจะต้องขยายให้สูงขึ้นเท่าเทียมอารยประเทศในการนี้จะต้องเทียบหลักสูตรของนานาประเทศ หลักสูตรใดสูงถือตามหลักสูตรนั้น รัฐบาลชุดต่อ ๆ มา ก็ได้พยายามที่จะได้จัดการศึกษาให้ทั่วถึงในหมู่ประชาชนทั่วไป ถ้าวิเคราะห์ดูจากคำแถลงนโยบายของรัฐบาลพบว่าได้ตั้งความหวังเรื่องการศึกษาไว้สูงเกินไปจะทำให้เท่าเทียมอารยประเทศซึ่งสภาพการณ์ในประเทศขณะนั้นยังไม่มีความพร้อมโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศในขณะนั้นเป็นผลให้เกิดปัญหาในการจัดการศึกษานับแต่นั้นเป็นต้นมา

2. การเกิดสงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. 2484-พ.ศ. 2488

ประเทศไทยตกอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อประเทศไทยอย่างรุนแรงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษาหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ประเทศไทยได้รับความเสียหาย อันสืบเนื่องมาจากสงครามโลกครั้งที่สองจึงจำเป็นต้องกู้เงินจากธนาคารโลกเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศและประเทศไทยสมัครเป็นสมาชิกองค์การศึกษาวិทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ทำให้ประเทศไทยได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการพัฒนาประเทศทำให้แนวคิดทางการศึกษาของไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงจากเดิมเป็นอย่างมาก

3. การปรับปรุงหน่วยงานที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาและเหตุการณ์สำคัญทางการศึกษา ปี พ.ศ. 2476

ปี พ.ศ. 2476 มีการปรับปรุงส่วนราชการในกระทรวงธรรมการและประกาศตั้งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง ในปี พ.ศ. 2477 ได้ทำการโอน “คณะนิติศาสตร์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ไปสมทบกับ “มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง” ปี พ.ศ. 2478 ประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2488 ประกาศใช้พระราชบัญญัติครูพุทธศักราช 2488 ปี พ.ศ. 2494 มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1 ปี พ.ศ. 2503 ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2520

ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3 และปัจจุบันกำลังใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ฉบับที่ 4 และ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การปฏิวัติเมื่อเดือนตุลาคม 2501 ได้มีการจัดทำและนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมมาใช้ซึ่งต่อมาได้ยกเลิกและจัดตั้งสภาการศึกษาขึ้นมาแทน สภานี้ได้พิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503 ขึ้นมา เป็นผลให้การศึกษาในระยะหลังได้เปลี่ยนไปอย่างมาก การศึกษาได้ขยายตัวขึ้นทุกระดับเพราะประเทศกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา จึงจำเป็นจะต้องส่งเสริมให้พลเมืองได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น เพื่อจะได้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถเพิ่มรายได้ของตน และช่วยยกฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศให้สูงขึ้น ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ให้สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นเพื่อวางแนวทางในการพัฒนาการอย่างบูรณาการคุณภาพชีวิตในทุก ๆ ด้านและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบายมาตรฐานการและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในสมัยการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญมีการขยายสถานศึกษาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น ปี พ.ศ. 2503 เริ่มก่อสร้างและ “จัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่” และรับนิสิตนักศึกษาเข้าเรียนในปี พ.ศ. 2507 ปี พ.ศ. 2509 เริ่มก่อสร้าง “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” ในภาคใต้ เป็นต้น เนื่องจากมีผู้สนใจศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้นในปี พ.ศ. 2514 มีการจัดตั้ง “มหาวิทยาลัยรามคำแหง” เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกและปี พ.ศ. 2521 ตั้ง “มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช” เป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งที่สอง ความเคลื่อนไหวในทางการศึกษาได้นำไปสู่แนวความคิดการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาให้สามารถพัฒนา ทรัพยากรบุคคลในชาติ ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลทำให้โครงสร้างการบริหารงานและการจัดการศึกษาได้ปรับเปลี่ยนทั้งการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเปิดสอนในสาขาวิชาการและวิชาชีพมุ่งพัฒนาให้ผู้รอบรู้เป็นคนเก่ง คนดีและใช้ชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขการปรับโครงสร้างการบริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการใหม่แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ สภาการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มครูเทคโนโลยี, 2551)

ประเทศไทยเรามีประวัติการศึกษาควบคู่กับประวัติศาสตร์ เช่น ชาตอื่น ๆ คือ ตั้งแต่สมัยล้านนา นโยบายการจัดการศึกษาต้องการให้คนไทยรู้จักตัวหนังสือให้สามารถ

อ่านเขียนหนังสือได้เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาพระไตรปิฎก นอกจากนี้ยังมีความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การต่อสู้ป้องกันตัวการเรียนการสอนใช้วัดเป็นส่วนใหญ่ (วนิชบรรจง, 2516) ตัวอักษรที่ใช้ในสมัยนั้นเป็นตัวอักษรไทยพวนหนังสือขอมและหนังสือฝักขาม เข้าสู่ยุคไทยมีอักษรใช้คือสมัยสุโขทัยจุดมุ่งหมายของการศึกษาก็เพื่อที่จะศึกษาพระไตรปิฎกเพราะเชื่อกันว่าพระไตรปิฎกคือประมวลวิชาการศึกษาที่ไม่ได้มีความรู้อย่างเดียวแต่ยังสร้างวิद्याคุณแก่ผู้เรียนและผู้ปฏิบัติตามด้วย ผู้ศึกษาจบพระไตรปิฎกจะได้รับการยกย่องนับถือเหมือนผู้ศึกษาจบไตรเวทศาสนาพราหมณ์ และถือเป็นผู้บริสุทธิ์เป็นมงคลบุคคล (เจริญ ไวรวัจนกุล, 2522) เมื่อถึงสมัยอยุธยา การศึกษาจึงถูกจัดให้เป็นเครื่องมือในการสร้างฐานอำนาจหรือรักษาอำนาจของตน ดังจะเห็นได้จากวรรณคดีที่แต่งในยุคนี้จะเทิดทูนฐานันดรศักดิ์และความมีอำนาจเหนือมนุษย์ของตัวพระตัวนางในบวรวรรณกรรม และใช้สาระทางบาปบุญ นรก สวรรค์เป็นแนวทางการ สั่งสอนให้มนุษย์เกรงกลัวต่อบาป ไม่ละเมิดระบบศักดิ์นาของชนชั้น (เจริญ ไวรวัจนกุล, 2522) ต่อมาได้มีการรับเอาวิทยาการใหม่ ๆ ของชาวตะวันตกเพื่อการพัฒนาประเทศ มีการนำการสอนแบบ 3RS มาใช้ในไทย โดยเฉพาะสมัยแผ่นดินพระนารายณ์มหาราช นับเป็นยุคทองของไทยได้เปิดโรงเรียนสามเณรซึ่งเป็นโรงเรียนที่บาทหลวงฝรั่งเศสตั้งขึ้นเริ่มการสอนภาษาต่างประเทศจนเกิดการเกรงกลัวต่อวัฒนธรรมตะวันตกนักปราชญ์ของไทยจึงได้แต่งแบบเรียนภาษาไทยเล่มแรกชื่อว่า “จินตามณี” ขึ้นมา (สุภางค์ จันทวานิช, 2529) สมัยรัตนโกสินทร์ยุคต้น การศึกษามีได้แตกต่างไปจากยุคก่อนมากนัก จะเห็นได้ว่าการศึกษาของไทยเราเท่าที่ผ่านมามองการศึกษาว่าเป็นเครื่องมือที่จะพาให้หลุดพ้นจากกิเลสตัณหา ความดับขันธ์นิรันดรคือนิพาน เชื่อในผลบุญในชาติปางก่อนที่ส่งผลมาสู่ชาติภพนี้ และ บุญกรรมชาตินี้จะส่งผลสู่ภพหน้า การที่เราอยากไร้ลำบากในชาตินี้ก็เพราะบุญกรรมที่ทำแต่ชาติปางก่อน ไม่มีทางที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงไปได้ดังนั้นในชาตินี้ควรที่จะประกอบผลบุญให้มากไว้ เพื่อชาติหน้าจะได้สบาย อิทธิพลความคิดความเชื่อทัศนคติเช่นนี้ยังติดตัวคนไทยมาจนถึงยุคปัจจุบัน

ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence)

1. ต้นกำเนิดของ AI

AI (artificial intelligence) แปลเป็นภาษาไทยว่า “ปัญญาประดิษฐ์” ถูกพัฒนาครั้งแรกตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956 โดย “John McCarthy” นักวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นบิดาแห่งปัญญาประดิษฐ์ ซึ่งเขาได้ต่อยอดจากแนวคิดของ “Alan Turing”

นักวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ชาวอังกฤษ ยุคบุกเบิกตั้งแต่ทศวรรษที่ 50 โดยได้ให้คำจำกัดความของ Turing Machine ว่า “เป็นเครื่องมือทศวรรษที่สามารถทำอะไรได้ทุกอย่าง ถ้าเพียงแต่เราจะใส่วิธีทำลงไป” กลายเป็นต้นแบบของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน และการทำ Turing Test ก็คือการทดสอบให้คนสนทนากับเครื่อง ถ้าคนไม่สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งที่คุยผ่านเครื่องนั้นเป็นคนจริง ๆ หรือเป็นโปรแกรมคุย แสดงว่าเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นผ่านการทดสอบ ซึ่งสมัยโน้นคนยังถือว่าเป็นเรื่องเหมือนนิยายวิทยาศาสตร์มากกว่า แต่ในเวลาหลายสิบปีที่ผ่านมามีคนพยายามทำเครื่องจักรคำนวณให้สามารถผ่าน Turing Test ให้ได้ แต่มันก็ทำได้แค่บางส่วน เพราะพลังการคำนวณ และปริมาณข้อมูลที่จะให้เครื่องเรียนรู้ยังมีไม่เพียงพอ (ภาสกร ไหลสกุล, 2566)

2. จาก Machine Learning (ML) สู่ Deep Learning (DL)

เทคโนโลยี AI ในช่วงแรกจะใช้หลักการ ML หรือ Machine Learning คือให้คอมพิวเตอร์เขียนโปรแกรมเองจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยไม่ต้องให้คนไปยุ่ง เพียงแต่มีข้อมูลป้อนให้มันเรียนรู้เยอะ ๆ เท่านั้น เทคโนโลยีที่เหนือจาก ML ไปอีกระดับก็คือ DL หรือ Deep Learning (แต่ยังถือว่าเป็น ML แต่เป็น ML ขั้นสูง) ที่นำเอา Neural Network ที่จำลองการทำงานของสมองมนุษย์ (คำว่า Neural Network ก็คือเครือข่ายเซลล์ประสาทสมองนั่นเอง) มาใช้พัฒนาความฉลาดของ AI โดยการเทรน (train) หรือให้โปรแกรมเรียนรู้จากข้อมูลมหาศาลที่สมัยก่อนหาข้อมูลมาเทรน AI ได้ยาก แต่สมัยนี้ข้อมูลมีมากมายมหาศาลอยู่ในจักรวาลของอินเทอร์เน็ตจึงทำให้ DL เกิดผลจนนำมาประยุกต์ใช้งานได้จริง ๆ ยุคก่อนหน้านี้ AI เป็นระดับแค่ Traditional AI เช่นการใช้ AI ระดับทำงานที่แก้ปัญหาง่าย ๆ โดยการเพิ่มความเร็วและประสิทธิภาพของการทำงานกับข้อมูลเยอะ ๆ แต่ปัจจุบันเป็น Generative AI ซึ่งก็คือ เครื่องมือ AI ที่ช่วยสร้างผลลัพธ์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ (text) เสียง (Audio) วิดีโอ (VDO) จากคำสั่งของมนุษย์ที่บอกให้ช่วยสร้างหรือให้ช่วยคำตอบให้ โดยผลลัพธ์ของมันมีความเก่งกาจและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการให้คำปรึกษา การสรุป การเขียนกลอน การเขียนบทความ การแต่งเพลง การวาดภาพเหมือนจริง แม้กระทั่งการเขียนโค้ดโปรแกรม การสร้างเกม และภาพยนตร์ขนาดสั้น ออกมาในเวลาไม่กี่อึดใจ ขนาดคนระดับมืออาชีพยังต้องยอมแพ้ และหวาดหวั่นกับ อนาคตของตัวเอง ส่วนฮาร์ดแวร์ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของแพลตฟอร์ม Generative AI ทั้งหมดก็คือ โพรเซสเซอร์ ประเภท Accelerated Computing (ตัวเสริมพลังการคำนวณให้คอมพิวเตอร์) จากบริษัทผู้ผลิตชิปรายใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัท NVIDIA ผู้ผลิต GPU

รายใหญ่ของโลก (GPU คือตัวที่อยู่บนกราฟิกการ์ด ที่นิยมไปใส่ในคอมพิวเตอร์สำหรับเล่นเกมและใช้ชุดบิตคอยน์ ที่มีเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด ทำให้มีพลังการประมวลผลมหาศาลและขยายสเกลได้ง่าย จึงสามารถประมวลผล AI บนระบบของผู้ให้บริการคลาวด์ (Cloud Service Provider : CSP) รายใหญ่ และซูเปอร์คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ ๆ ได้อย่างดี ทำให้ Generative AI กลายเป็นเรื่องจริงขึ้นมาได้ (ภาสกร ไหลสกุล, 2566)

3. กำเนิด ChatGPT เขย่าโลก

ChatGPT คือเครื่องมือ AI Chatbot หรือแชทบอทอัจฉริยะที่ใช้เทคโนโลยี Generative AI ถูกพัฒนาโดย OpenAI ซึ่งเป็นห้องปฏิบัติการวิจัยปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วย OpenAI LP ซึ่งเป็นบริษัทที่แสวงหาผลกำไรและบริษัทแม่ OpenAI Inc. เป็นที่ที่ไม่แสวงหาผลกำไรก่อนหน้านี้ OpenAI ออกโปรแกรม Dall-E ที่เป็น Generative AI ช่วยในการสร้างงานศิลปะ จากคำสั่งที่เป็นข้อความ และโปรแกรม Whisper ที่เป็นโปรแกรมที่ช่วยสร้างข้อความจากเสียงพูดมาก่อนแล้ว โดยมีคนดังลงขันกันลงทุนกับ OpenAI ในช่วงก่อตั้งกันหลายคน รวมทั้ง Elon Musk (แม้จะถอนตัวออกไปในภายหลัง) แต่ผู้ลงทุนรายใหญ่ของ OpenAI ก็คือบริษัทไมโครซอฟต์ ที่ลงเงินไปกับ OpenAI หลายพันล้านเหรียญสหรัฐแล้ว และมีแผนจะลงทุนเพิ่มเรื่อย ๆ ในอนาคต เรียกว่าไมโครซอฟต์ทุ่มสุดตัวและฝากอนาคตไว้กับ Generative AI เลยทีเดียว และตอนนี้ก็ได้เอา ChatGPT มาเป็นยุทธศาสตร์หลักในการเป็นผู้นำด้าน AI โดยเอาไปปลั๊กอินกับ Bing Search Engine เรียกว่า Bing AI และ Bing Chat รวมทั้งเอา ChatGPT มาเชื่อมกับซอฟต์แวร์ชุด Microsoft Office เป็น Microsoft365 Copilot ซึ่งทำให้ Google คู่แข่งที่ยืนหนึ่งในโลกของ search engine มายาวนานอยู่นิ่งไม่ได้ เลยต้องรีบออก Google Bard ออกมาชน แต่ก็ยังไม่ค่อยปังและดิ่งเท่ากับ ChatGPT ไม่ต้องพูดถึงเจ้าเทคโนโลยีค่ายจีนต่างก็กันเร่งออกแพลตฟอร์ม Generative AI ของตัวเองมาให้บริการ โดย Baidu ผู้ให้บริการเสิร์ชเอนจินรายใหญ่ของจีน เปิดเผยแผนที่จะออก Ernie Bot และ JD.com ผู้ให้บริการอีคอมเมิร์ซรายใหญ่จะออก ChatJD ส่วน Tencent และ Alibaba เป็นต้น (วรรณรัช สันติอมรทัต, 2566)

AI กับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ท่ามกลางกระแสโลกในศตวรรษที่ 21 ที่พลเมืองไทยต้องก้าวสู่ยุคใหม่ด้วยการมีทักษะดิจิทัล (digital skills) รองรับการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ “Artificial Intelligence” หรือ AI ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างให้หุ่นยนต์หรือเครื่องจักรมี

ความเข้าใจในเหตุและผล มีการเรียนรู้และตอบสนองได้เสมือนกับการคิดของมนุษย์ ซึ่งบ้างก็ว่า AI มีความสามารถระดับเดียวกับมนุษย์บ้างก็ว่าบางเรื่องทำงานได้ดีกว่ามนุษย์และยิ่งไปกว่านั้น บ้างก็ว่า AI มีความสามารถเหนือมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน AI ได้เข้ามามีบทบาทในทุกภาคส่วน ช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันของมนุษย์ในหลากหลายองค์กรและธุรกิจ ไม่เว้นแม้กระทั่งในระบบการศึกษา แต่ก็ยังมีข้อคำถามเกิดขึ้นว่า หากมีการนำ AI เข้ามาใช้ เข้ามาช่วยสอนหรือจัดการศึกษาเรียนรู้แล้ว ความสำคัญของครูจะลดน้อยถอยลงไปหรือไม่ หรือครูจะต้องปรับตัวปรับใจ หรือใช้เทคโนโลยี แอปพลิเคชัน (application) สื่อที่ทันสมัยต่าง ๆ อย่างไร ให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างการเรียนรู้ ออกแบบการถ่ายทอดวิชาความรู้สู่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด เพื่อไปให้ถึงปลายทางของผลลัพธ์การศึกษาที่สังคมคาดหวัง คือ “การพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะของประชากรในศตวรรษที่ 21” (นวรรัตน์ รามสูต, 2564)

โจทย์ใหญ่ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมกับผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้วางแนวทางที่มีความสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ โดยตั้งเป้าหมายพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 (3Rsx8Cs) ซึ่งประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะที่มีความจำเป็นต่อการเผชิญกับความท้าทายและพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 ซึ่งหนึ่งในคุณลักษณะที่จะสามารถต่อยอดสู่ทักษะดิจิทัลคือความรู้ด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตลอดจนการสื่อสาร สารสนเทศ และการรู้เท่าทันสื่อโดยมีครูเป็นกลไกสำคัญในการทำหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาจัดการกระบวนการเรียนรู้ ทั้งความรู้วิชาการ ศาสตร์วิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนอบรม บ่มสอนคุณธรรมจริยธรรม ความดีงามตามบริบทสังคมไทย ซึ่งต้องยอมรับว่าวิถีหรือแนวทางการสอนและเครื่องมือของครูในยุคดิจิทัล จะต้องมีการปรับให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนยุคใหม่เช่นกัน ทั้งกลุ่มประชากร (generation) Gen-Z ที่เน้นสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตและใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่บนเว็บไซต์ และ Gen-Alpha (เกิดปี 2553-2568) ที่เกิดและเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยียุคใหม่ที่พัฒนาเต็มที่และแสดงออกผ่านโลกออนไลน์อย่างรวดเร็ว ซึ่งมีการวิเคราะห์ผลศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่ม Gen-Z ไว้ที่น่าสนใจว่าส่วนใหญ่ชอบเรียนรู้ในรูปแบบร่วมมือ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อภิปรายเพื่อสร้างความเข้าใจและชอบการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยในบางส่วนก็ชอบการเรียนรู้แบบอิสระด้วยตนเอง และมีเพียงส่วนน้อยที่ต้องการเรียนรู้แบบพึ่งพาโดยมี

ครูเป็นผู้กำหนดสิ่งที่จะเรียนสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ครูจะต้องนำมาทบทวนและใช้เป็นองค์ประกอบในการออกแบบการเรียนรู้ พร้อม ๆ กับการปรับตัวปรับบทบาทตนเองจากครูผู้สอน เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” ทำให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาสาระ องค์ความรู้ต่าง ๆ กระตุ้นความอยากรู้อยากเห็น ส่งเสริมการค้นคว้าหาคำตอบ พร้อมสร้างกระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ในห้องเรียน ใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น ตลอดจนสร้างนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ตามความสามารถผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาผสมผสานกับความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ เพื่อออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน และเกิดประสิทธิภาพในการทำงานของครูเอง ไม่ว่าจะเป็น ใช้ AI เพื่อช่วยลดเวลาการทำงานของครู อาทิ งานส่งเสริมการศึกษาทั้งงานวัดผล งานทะเบียน งานธุรการ งานจัดตารางเรียน ไปจนถึงการคำนวณเกรด เป็นต้น ใช้ AI เพื่อช่วยลดความผิดพลาดตรวจการบ้านหรือข้อสอบผ่านซอฟต์แวร์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำมากขึ้น ใช้ AI ในการสร้างสรรค์เนื้อหาของการเรียนการสอน ผ่านแอปพลิเคชันที่มีความสามารถในการสืบค้นข้อมูล ประมวลผลการเรียน ตลอดจนจัดทำเอกสารในรูปของ e-Book หรือแม้แต่ใช้ AI สำหรับเป็นติวเตอร์ให้กับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ผ่านรูปแบบแอปพลิเคชันที่เป็นแหล่งรวบรวมความรู้ (big data) ที่สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ สามารถประมวลผลการเรียนของผู้เรียนเพื่อให้คำแนะนำแบบตัวต่อตัว และมีบททดสอบออนไลน์ ทั้งยังใช้เป็นช่องทางสื่อสารพิเศษให้นักเรียนปรึกษากับครูได้อย่างสะดวก และจุดเด่นที่สำคัญของ AI ในเรื่องความแม่นยำและประมวลผลได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่มีอารมณ์ความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้อง อาจจะเป็นจุดเปลี่ยนห้องเรียนในอนาคต ที่มี AI เข้ามาทำหน้าที่แทนครูในการจัดการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐานต่างๆ ที่มีความรู้ตายตัว ส่วนครูเองอาจจะต้องผันตัวไปเป็นผู้ควบคุม AI คอยป้อนข้อมูลที่จำเป็นต่อการเรียนรู้สู่เครื่องมือหรือหุ่นยนต์ AI ที่ทำหน้าที่สอนหรือเป็นผู้ช่วยสอน (นวรรตน์ รามสูต, 2564)

จุดร่วมการศึกษา กับ ปัญญาประดิษฐ์

จากการลเวลาที่ผ่านมามนุษยชาติต่างเคยวาดฝันว่าสักวันหนึ่ง มนุษย์จะได้ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับหุ่นยนต์ ซึ่งจะช่วยทำให้มนุษย์ปลอดภัยและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ภาพฝันนี้ต่างปรากฏออกมาให้เห็นตามสื่อต่าง ๆ มาตั้งแต่ยุคโบราณ ซึ่งบ่งบอกถึงความปรารถนาอันแรงกล้าของมนุษย์ที่ต้องการเครื่องจักรที่คิดและตอบสนองกับมนุษย์ได้ และด้วยความก้าวหน้า

ด้านเทคโนโลยีที่ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่องทำให้ภาพผืนนี้เริ่มพัฒนาเป็นรูปเป็นร่างขึ้นทีละเล็กละน้อยจนนำมาสู่การพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) ซึ่งเป็นหัวใจของการรังสรรค์ให้หุ่นยนต์หรือเครื่องจักรสามารถที่จะคิดและประมวลผลข้อมูลได้เฉกเช่นเดียวกับมนุษย์ ปัญญาประดิษฐ์ Artificial Intelligence (AI) คือ สถาปัตยกรรมทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ที่สร้างให้หุ่นยนต์หรือเครื่องจักรมีความเข้าใจในเหตุและผล มีการเรียนรู้และตอบสนองได้เฉกเช่นเดียวกับการคิดของมนุษย์ ซึ่งสามารถ แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับ คือ (นรรีชต์ ผืนเชียร, 2566)

1) ปัญญาประดิษฐ์เชิงแคบ (Narrow AI) หรือปัญญาประดิษฐ์แบบอ่อน (Weak AI) คือ AI เฉพาะทางที่ทำงานได้ดีกว่ามนุษย์ในบางเรื่อง

2) ปัญญาประดิษฐ์ทั่วไป (General AI) คือ AI ที่มีความสามารถระดับเดียวกับมนุษย์ สามารถทำทุก ๆ อย่างที่มนุษย์ทำได้และได้ประสิทธิภาพที่ใกล้เคียงกับมนุษย์

3) ปัญญาประดิษฐ์แบบเข้ม (Strong AI) คือ AI ที่มีความสามารถเหนือมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน

ปัจจุบันปัญญาประดิษฐ์ (AI) กำลังเข้ามามีบทบาทอย่างมากต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในยุคปัจจุบันในทุกภาคส่วนไม่เว้นแม้กระทั่งในโลกของการศึกษาซึ่งตลอดมาการส่งเสริมการศึกษาเป็นหน้าที่เฉพาะของคนที่เป็นครูในการอบรมสั่งสอนลูกศิษย์และยากที่จะหาใครแทนได้ แต่ในยุคปัจจุบันนี้ด้วยการเติบโตอย่างก้าวหน้าของ AI ทำให้ในอนาคตอาชีพครูอาจไม่ใช่เป็นอาชีพที่มีเฉพาะสำหรับมนุษย์อีกต่อไป ทุกวันนี้เรามีการนำเทคโนโลยี AI เข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมด้านการศึกษามากมาย ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมากกับนักเรียน รวมถึงตัวผู้สอนเองด้วย สำหรับประโยชน์ของ AI ที่มีต่อการศึกษานั้น เราสามารถอธิบายคร่าว ๆ ได้ดังนี้ (นรรีชต์ ผืนเชียร, 2566)

1. AI ลดเวลาการทำงานของครู

โดยปกติสำหรับคุณครูนอกจากงานสอนที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้โดยตรงแล้ว งานส่งเสริมการศึกษาอื่น ๆ เช่น งานวัดผล งานทะเบียนหรืองานธุรการต่าง ๆ ในโรงเรียนก็มีความจำเป็นเช่นเดียวกัน การนำ AI มาช่วยในการทำงานตรงนี้ นอกจากจะช่วยลดภาระงานของครูแล้ว ยังช่วยลดความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น การตรวจการบ้านหรือการตรวจข้อสอบ ปัจจุบันมีการประดิษฐ์ software ที่ช่วยในการตรวจการบ้านหรือข้อสอบที่เป็นลักษณะเลือกตอบ ซึ่งเป็นตัวช่วยให้คุณครูสามารถตรวจการบ้านหรือข้อสอบได้รวดเร็วและมีความถูกต้องแม่นยำมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการนำ AI มาใช้ในงานทะเบียนและวัดผล ในการลงทะเบียนนักเรียน จัดตารางเรียนและคำนวณเกรดเฉลี่ยซึ่งช่วยให้เกิดความรวดเร็วและลดข้อผิดพลาดได้มาก

2. AI ช่วยสร้างสรรค์เนื้อหาสำหรับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

การเติบโตของ AI ทำให้เกิดแอปพลิเคชัน (application) ในการส่งเสริมการศึกษา มากมาย ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถเรียนที่ไหนก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะในห้องเรียน AI จะทำหน้าที่ประเมินผลการเรียนรู้และเลือกเนื้อหาความรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน นอกจากนี้ยังเป็นตัวช่วยให้คุณครูในการสร้างสรรค์เนื้อหาความรู้ต่าง ๆ โดยช่วยประมวลผลการเรียนรู้ของนักเรียน สามารถสืบค้นข้อมูลความรู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำเป็นเอกสารในรูปแบบของ E-book ได้อีกด้วย

3. AI ช่วยติวเตอร์ให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล

บางครั้งการเข้าหาครูผู้สอนแต่ละครั้งล้วนมีข้อจำกัด เช่น คุณครูอาจไม่ว่าง พบ หรือไม่มีเวลาในการอธิบายเพิ่มเติม จากข้อจำกัดนี้ ทำให้มีการนำ AI มาสร้างสรรค์เป็นแอปพลิเคชันที่ช่วยติวนักเรียนเพิ่มเติม ซึ่งจะมีการรวบรวมความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษา ในจุดที่สนใจเพิ่มเติม และยังมีการจัดทำการทดสอบออนไลน์ เพื่อประเมินผลผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นช่องทางพิเศษที่ช่วยให้นักเรียนปรึกษากับคุณครูกันได้สะดวกมากยิ่งขึ้น

4. AI เป็นอาจารย์เสมือน

ในอนาคต AI อาจจะมาทำหน้าที่แทนคุณครู ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งข้อดีของ AI นั้นคือความแม่นยำและการประมวลผลที่รวดเร็ว โดยที่ไม่มีอารมณ์ความรู้สึก เข้ามาเกี่ยวข้อง คุณครูในอนาคตอาจกลายเป็นผู้ควบคุม AI แล้วทำหน้าที่ในการป้อนข้อมูลที่จำเป็นต่อการส่งเสริมการเรียนรู้แก่นักเรียนให้กับหุ่นยนต์ AI เพื่อทำหน้าที่แทนตัวเอง หรือให้เป็นผู้ช่วยในการสอน ซึ่งทำให้สามารถสอนได้ปริมาณมากและมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น

กล่าวได้ว่าอย่างไรก็ดี แม้ว่า AI จะเริ่มเข้ามามีส่วนในการพัฒนาการศึกษา จนสามารถเป็นตัวแทนของครูได้ ซึ่งคุณครูหลาย ๆ ท่านมองว่า เป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม เพราะงานครูนั้นมีความหมายมากกว่าแค่การให้ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ก็ต้องยอมรับว่าโลกกำลังก้าวสู่ยุค AI สมัยใหม่อยู่ทุกขณะ ปัจจุบันเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่เราใช้กันอยู่ตามปกติ นั้น ล้วนมีการใส่เทคโนโลยี AI เข้าไปเพื่อช่วยให้สามารถทำงานตอบสนองกับมนุษย์ได้ดีมากยิ่งขึ้น จึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรที่ในอนาคต AI จะเข้ามาทำงานแทนเรา ดังนั้นแทนที่จะกลัวว่า AI จะเข้ามาทำให้เราตกงาน เราควรที่จะเรียนรู้และรู้จักพัฒนาตัวเอง เพื่อสามารถใช้ประโยชน์จาก AI ในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะอย่างไรเสีย ความรู้สึกนึกคิด แยกแยะความดีความชั่ว และรู้จักยึดมั่นในคุณธรรมนั้นก็เป็จุดแข็งของมนุษย์ที่ควรจะต้องเป็นผู้ควบคุมมากกว่าที่จะโดนควบคุม

บทวิเคราะห์

การศึกษาและการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ (AI) มีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและส่งเสริมซึ่งกันและกัน การศึกษาช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญด้าน AI เข้าใจพื้นฐานทางทฤษฎีและวิธีการปฏิบัติที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาและใช้ AI อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน AI ก็มีศักยภาพที่จะปฏิวัติการศึกษาโดยการปรับปรุงการเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ การสนับสนุนการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ การศึกษาในสาขา AI ครอบคลุมหัวข้อต่าง ๆ เช่น การเรียนรู้ของเครื่อง การประมวลผลภาษาธรรมชาติ และวิสัยทัศน์คอมพิวเตอร์ หลักสูตรเหล่านี้ให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับเทคนิคและอัลกอริทึมที่ใช้ในการพัฒนา AI รวมถึงผลกระทบทางสังคมและจริยธรรมของ AI นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในสาขา AI มีความพร้อมที่จะทำงานในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย เช่น เทคโนโลยี การเงิน และการดูแลสุขภาพ และในปัจจุบัน AI กำลังเปลี่ยนโฉมหน้าการศึกษาในหลาย ๆ ด้าน แพลตฟอร์ม (platform) การเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ใช้ AI สามารถปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคลได้ AI ยังสามารถใช้เพื่อพัฒนาเครื่องมือประเมินผลที่ให้การตอบกลับแบบเรียลไทม์และการวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับความคืบหน้าของนักเรียน สามารถช่วยนักการศึกษาในการระบุและสนับสนุนนักเรียนที่มีความเสี่ยงที่จะประสบความล้มเหลว การผสมรวม AI เข้ากับการศึกษาอย่างต่อเนื่องจะช่วยปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนและทำให้การเรียนรู้เป็นประสบการณ์ที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทสรุป

ในศตวรรษที่ 21 ปัญญาประดิษฐ์ (AI) กำลังปฏิวัติภูมิทัศน์การศึกษาอย่างรวดเร็ว AI นำเสนอโอกาสที่ไม่เคยมีมาก่อนในการปรับปรุงการเรียนการสอน การประเมิน และการจัดการการศึกษา โดยมีศักยภาพที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้และการสอนของเราอย่างสิ้นเชิง AI ช่วยให้สามารถปรับการเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและจุดแข็งของแต่ละบุคคลได้ ระบบ AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียนเพื่อระบุพื้นที่ที่ต้องปรับปรุงและสร้างแผนการเรียนรู้ที่ปรับให้เหมาะกับแต่ละบุคคล ด้วยวิธีนี้ AI สามารถช่วยให้ผู้เรียนก้าวหน้าในอัตราของตนเองและบรรลุศักยภาพสูงสุด AI สามารถใช้เพื่อประเมินความรู้และทักษะของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น ระบบ AI สามารถให้ข้อเสนอแนะแบบเรียลไทม์และระบุพื้นที่ที่ต้องการการปรับปรุง นอกจากนี้ AI ยังสามารถลดอคติในการประเมินโดยการกำจัดปัจจัยของมนุษย์ออกจากกระบวนการ AI สามารถช่วยในการจัดการ

การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ระบบ AI สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อระบุแนวโน้มและรูปแบบ ช่วยให้ผู้ใช้ดูแลระบบสามารถตัดสินใจได้ดีขึ้นเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการวางแผนเชิงกลยุทธ์ นอกจากนี้ AI ยังสามารถช่วยลดงานธุรการและปลดปล่อยครูให้มีเวลาสอนมากขึ้น AI สร้างโอกาสใหม่ๆ สำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต แพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่ใช้ AI ช่วยให้ผู้ใช้เรียนทุกวัยสามารถเข้าถึงเนื้อหาการเรียนรู้ที่หลากหลายได้ทุกที่ทุกเวลา ด้วยวิธีนี้ AI สามารถขยายการเข้าถึงการศึกษาและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในขณะที่ AI มีศักยภาพในการปฏิวัติการศึกษา แต่ก็มีบางประเด็นที่ต้องพิจารณา เช่น อคติ และการจ้างงาน สิ่งสำคัญคือต้องใช้ AI ในลักษณะที่ส่งเสริมความเท่าเทียมและหลีกเลี่ยงการสร้างความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้กับแรงงานด้านการศึกษาสำหรับการเปลี่ยนแปลงที่ AI นำมา

เอกสารอ้างอิง

เจริญ ไวรวิจกุล. (2522). *การบริหารบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ลักษณ์.

นรรชต์ ผืนเชียร. (2566). *AI กับการส่งเสริมการศึกษา*. สืบค้น 4 มกราคม 2567,

จาก: <https://www.truelookpanya.com/dhamma/content/7596>

นวรรตน์ รามสุต. (2564). *ครูไทยกับ AI ในสนามการศึกษาเพื่อสร้างคนสู่ศตวรรษที่ 21*.

สืบค้น 4 มกราคม 2567.

จาก: <https://elibrary.ksp.or.th/index.php?lvl=cmsspage&pageid>

ประไพ เอกอุ้น. (2542). *การศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา

คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง กลุ่มครุเทคโนโลยี. (2551). *วิวัฒนาการการจัดการศึกษา*.

สืบค้น 4 มกราคม 2567.

จาก: <http://www.kroobannok.com/3345>.

พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์. (2559). *การศึกษาในประเทศไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาสกร ไหลสกุล. (2566). *สรุปย่อวิวัฒนาการของ AI การมาของ Generative AI และ*

ChatGPT ผลกระทบต่อมนุษยชาติ แล้วเราจะอยู่กันยังไง.

สืบค้น 4 มกราคม 2567.

จาก: <https://tednet.wordpress.com/2023/04/07>

- วณิช บรรจง และคณะ. (2516). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- วรรณรัช สันติอมรทัต. (2566). ปัญญาประดิษฐ์ (AI) โอกาสหรืออุปสรรคของคนไทย
ในอนาคต. สืบค้น 4 มกราคม 2567.
จาก <https://researchcafe.tsri.or.th/>
- วณิชชู โทอิน. (2565). *การผลิตซ้ำความเหลื่อมล้ำทางการเมือง*. ดุษฎีนิพนธ์รัฐศาสตร
ดุขฎีบัณฑิต, คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วารภรณ์ กองชนะ. (2556). ปัจจัยการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อและความพึงพอใจที่มีต่อ
คุณภาพการให้บริการระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แนวทางการวัดผลประเมินผลในชั้น
เรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ)
- สุภางค์ จันทวานิช. (2529). *การศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาทางสังคมที่
เกี่ยวข้องกับการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4), กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง,
กระทรวงศึกษา.